

deze muurkrant geeft een impressie van de gebruikersbijeenkomst Veerse Meer op 3 december 2004 en is een boodschap aan de beheerders van het meer

Gebruikers Veerse Meer: 'Waterkwaliteit op één'

De waterkwaliteit van het Veerse Meer staat voor de gebruikers op de eerste plaats. De eerste gebruikersenquête na de aanleg van de Katse Heule wijst uit dat 73% schoon water het belangrijkste vindt. Op de gebruikersbijeenkomst van 3 december -waar de resultaten van deze enquête bekend werden gemaakt- zeiden de aanwezigen ook bijna unaniem dat de waterkwaliteit voor hen op één staat.

Bijna 50% van de geënquêteerden vindt het van belang dat het meer niet meer stinkt en bijna 40% vindt dat het water helder moet zijn. Andere vaakgenoemde onderwerpen zijn het zoutgehalte, het waterpeil en de flora en fauna rondom het meer.

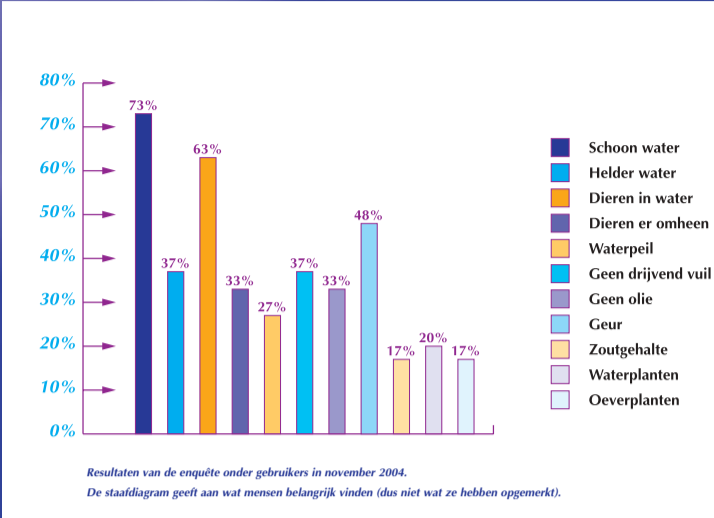
In totaal vulden dertig mensen de enquête in. De helft van hen is beroepsmatig bij het meer betrokken, bijvoorbeeld als campinghouder, palingvisser of binnenvaartschipper. De anderen zijn in hun vrije tijd in, op of bij het meer te vinden. Het gaat niet om een representatief onderzoek. Voor de beheerders van het Veerse Meer, Provincie Zeeland en Rijkswaterstaat, gaat het om een pilot om te onderzoeken op welke manier zij gebruikers op een zinvolle wijze bij het beheer kunnen betrekken. Over een jaar zal het onderzoek worden herhaald, om te kijken of de kwaliteit van het meer in de ogen van de gebruikers is verbeterd.

Veranderingen

Bijna alle geënquêteerden hebben de afgelopen maanden veranderingen in het meer opgemerkt. De stijging van het zoutgehalte (73%) en schommelingen van het waterpeil (60%) worden het meest genoemd. Andere veranderingen zijn het verbeteren van de geur (30%), de helderheid van het water (vooral in de buurt van het doorlaatmiddel) (33%), extra stroming (23%) en de toename van dieren (zoals platvisjes en jonge paling) en planten (40%). Ruim 60% van de ondervraagden vindt deze veranderingen positief. Minder dan 20% van de ondervraagden beoordeelt de veranderingen negatief. De komst van kwallen, de achteruitgang van de forelstand en het sneller verwijderen van materialen door het stijgen van het zoutgehalte wordt niet als positief ervaren.

Ontwikkeling van het meer

Over het algemeen zijn de verwachtingen over de ontwikkeling van het meer positief (88%). Een grote meerderheid verwacht dat het water zouter, schoner en helderder zal worden. Het aantal planten en dieren zal hierdoor toenemen. Enkele gebruikers zijn beducht voor de komst van de Japanse Oester, het opwervelen van slib door stroming en

De Zandkreekdijk met in het midden de Katse Heule. Het doorlaatmiddel is gebouwd op de plek waar de dam in 1960 werd gesloten.

een toename van recreatie op en rond het meer waardoor aan rust en ruimte wordt verloren. De ontwikkeling van recreatie is daarom één van de onderwerpen – naast het peilbeheer – waarop de discussie zich de komende tijd zal toespitsen.

Aantoonbaar zouter en zuurstofrijker

"De resultaten van de in gebruikname van de Katse Heule zijn positief en zelfs sneller dan verwacht", meldt Eugène Daemen, coördinator waterbeheer Veerse Meer van Rijkswaterstaat Zeeland. Op de bijeenkomst voor de gebruikers van het Veerse Meer, 3 december 2004, laat hij aan de hand van resultaten van metingen zien dat het Veerse Meer veel zouter en zuurstofrijker is nu het sinds een half jaar wordt ververs met Oosterscheldewater."

Het Veerse Meer kent een zomerpeil -rond NAP- gericht op de recreatie en een winterpeil -60 à 70 centimeter beneden NAP- gericht op de landbouw. "Met de komst van het winterpeil eind oktober worden de resultaten van het doorlaatmiddel voor een deel tenietgedaan. We gaan niet terug naar af hoor. Maar het water is weer wat minder zout en zuurstofrijker dan in de zomer. Dit komt door het afwateren van overtollig zoet regenwater uit de polders. En het doorlaatmiddel de Katse Heule werkt in de winter niet op volle sterkte vanwege het lage waterpeil.

Door het afwateren in de wintermaanden is het te vroeg om definitieve conclusies te trekken over de fosfaat- en nitraatgehalten. Deze gehalten zijn in het Veerse Meer altijd hoog geweest, vanwege het afwateren van overtollig polderwater voorzien van meststoffen van landbouwgronden. Pas na een jaar of drie kunnen we zien of het doorlaatmiddel daarin verandering brengt."

Akkerbouwer C. van der Maas is tegen een vast waterpeil. Met een laag winterpeil kan het overtollige regenwater van zijn akkers op het meer worden geloofd.

'Open verbinding vraagt om ander beheer'
'Betonning moet beter'
'Schoon water biedt meer kansen'
'Zomerpeil zorgt voor betere doorspoeling'
'Forelvisserij gaat verloren'

'Recreatie mag niet ten koste gaan van rust-en-ruimte-gevoel'

'Is één doorlaatmiddel genoeg?'
'Trekvogels zijn gebaat bij droogvallende slikken'
'Door stroming veel verzanding, zoals bij ingang haven Kortgene'
'Moet er eerst iemand door een steiger zakken, voor er wat aan wordt gedaan?'

Visser vinden meer verschillende soorten vis en krabbetjes in hun netten

Palingvisser Marcel van de Kreeke aan het woord

'Meer verschillende soorten vis'

"Vrijwel meteen na de opening van de Katse Heule zagen we meer leven in het water. Veel meer en vooral andere soorten vissen, maar ook krabben", vertelt palingvisser Marcel van de Kreeke.

"Enkele dagen na de opening zaten de kwallen al tot aan de dam bij Vrouwenpolder. Naarmate de sluis langer open stond, zagen we steeds meer jonge vissen het meer opkomen. Vooral jonge botjes, tongetjes en scholletjes. Ook zeebaarsjes, wijtkinkjes en steenbolkje zagen we veel bij het legen van de netten. Maar we zagen ook verschillende soorten krabbetjes, zoals de zwemkrab, gewone krabben en de hooiwagenkrab. De krabben blijven tot nu toe wel in de buurt van de sluis. Ook volwassen zoutwaterzotten zoals de fint, makreel en horsmakreel zien we steeds vaker in de buurt van het doorlaatmiddel. Misschien zijn de vele steurkrabbetjes en garnaaljes hier wel de oorzaak van." Marcel hoopt op verdere uitbreiding van de fauna. "Of er ook meer jonge palingen het meer opkomen", herhaalt de beroepvisser, die het van deze vissoort moet hebben. "Naar onze mening zijn er dit najaar wel wat meer jonge aaltjes waargenomen dan andere jaren, maar één zwaluw maakt nog geen zomer."

Aanwezigen gebruikersbijeenkomst gaven het water een cijfer

Rapportcijfer Veerse Meer 2003: 4,5 2004: 6

Beheerders geven antwoord op de vragen van de aanwezigen. Vnr: Hans Jager (Dienstkring Deltakust Rijkswaterstaat), Jos Vaessen (Provincie Zeeland) en Hans van Papee en Albert Holland (beiden van het RIKZ).

Eugène Daemen (staand rechts) laat de gebruikers aan de hand van een diagram zien dat het Veerse Meer zouter is geworden.

'Weer wit schuim op 't water: heerlijk'

Mevrouw D. Dijkstra van de Coöperatieve Jachthaven Oranjeplaat, zeilt al meer dan 40 jaar op het Veerse Meer.

"Als we van de Oosterschelde het Veerse Meer opvaren zien we hier na veertig jaar ook weer wittig schuim. Heerlijk fris. We hopen nu nog op een vast waterpeil. Da's al dertig jaar lang beloofd. Het geeft een flinke impuls aan de recreatie. Het zeilseizoen wordt steeds langer. Aan de winterwedstrijden doen zo'n 100 tot 150 jachten mee."

Mevrouw D. Dijkstra in gesprek met Eugène Daemen van Rijkswaterstaat.

'Het stinkt niet meer'

Marco Doeleman van restaurant Vrouwe in den Polder te Vrouwenpolder woont vlakbij het meer. Als echte Zeeuw gaat het Veerse Meer hem aan 't hart.

"Voor het eerst rook ik dit najaar geen rottende algen. Het water is echt zouter en frisser. Ik ben aan het eind van de zomer gaan waterskiën met de medewerkers en iedereen had het erover. Toch ziet de Noordzee er veel blauwer uit. Je kunt het zo goed vergelijken als je over de Veersedam loopt. De waterkwaliteit is essentieel voor het behoud van het Veerse Meer als aantrekkelijke recreatieplek. Voor €50,- zit je tegenwoordig in Spanje. Daar moeten we wel wat tegenover zetten. Schoon water en goede voorzieningen vormen de basis. We moeten op een positieve manier en met beleid gebruikmaken van de natuur. Niet meer van hetzelfde."

De Veersedam met aan de rechterkant het Veerse Meer.

Duikinstructeur hoopt op meer doorzicht

Inez Flaming, marien bioloog en duikinstructeur bij duikcentrum Oceanus in Colijnplaat, hoopt op meer doorzicht in het Veerse Meer.

"Ik kan vanaf 2001 al niet meer in het Veerse Meer duiken met leerlingen. Het doorzicht was deze zomer maar 30 centimeter. Dit komt duidelijk door afbraakmateriaal van algen. Met de komst van het doorlaatmiddel en door het beperken van het afwateren van polderwater kan dat weer beter worden. Ik wijk nu uit naar de Oosterschelde waar het zicht minimaal een meter is. Maar ik wil natuurlijk graag weer terug naar het Veerse Meer. Verder is een vast peil van belang voor de ontwikkeling van het bodemleven."

Inez Flaming van duikcentrum Oceanus.

'Houd op met afwateren'

Arie den Dicken uit Veere zeilt al jaren op het meer.

"Voor mijn gevoel doen we in de zomer ons stinkende best de waterkwaliteit van het Veerse Meer te verbeteren. We verversen nu het water met alle macht. Maar in de winter wordt dat werk weer tenietgedaan. Dan pompen de gemalen van het Waterschap het wateroverschot van de boeren vol meststoffen zo het meer weer in. De voedingsbodem voor de algen. Ook wordt in de winter veel minder water ververs, omdat het water zo laag staat. Zo schieten we toch niets op. Ik hoop dat het water hier zo helder wordt als in de Grevelingen. Ik hoop op mosselen. En ik hoop op aandacht voor de verzanding door de extra stroming en de slecht onderhouden steigers."

'Laat de wal niet verpauperen'

De heer J. van Rumste beheert de groepsaccommodatie Het Zilveren Schor in Armemuiden, is bestuurslid van Recron Walcheren en woont aan het Veerse Meer.

"Ik ben blij dat er wordt gewerkt aan de waterkwaliteit. Maar waar we ook aan moeten werken is het onderhoud van de recreatiegebieden. Het recreatieoord De Piet verpaupert en ik erger me dood aan alle zieke iepen en de rommel die dat met zich meebrengt langs het meer hier."

'Kunnen we de Japanse Oester tegenhouden?'

C. van der Maas, akkerbouwer, woont hemelsbreed niet eens een halve kilometer van het doorlaatmiddel. "Er zijn heel veel Japanse Oesters aan de Oosterscheldedijk van de Zandkreekdijk. Zijn ze nog tegen te houden?"

Het is de angst van veel gebruikers dat deze oester het Veerse Meer gaat veroveren. In sommige delen van de Oosterschelde heeft de recreatie enorm veel last van de Japanse Oesters die zo scherp zijn dat iemand er gemakkelijk zijn voeten aan open haalt. "En of het water zouter is geworden? Ja. Ik vermoed zelfs dat de rotganzen in een grotere cirkel om het Veerse Meer zoet water zoeken. Ik heb veel meer last van ze dit jaar. Met honderden tegelijk vreten zij mijn graan en gras op..."

